

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

meddelat i Stockholm den 18 oktober 2022

Mål nr

Ö 8001-21

PARTER

Klagande

Sunnanväder Equestrian AB, 559152-0803

Gårdala gård

247 47 Flyinge

Ombud: DE

Motpart

Svärdsjö Ridklubb, 883200-6889

Boränget 30

790 23 Svärdsjö

Ombud: APJ

SAKEN

Klagan i hovrätt över domvilla och ansökan i hovrätt om resning

Dok.Id 237944

HÖGSTA DOMSTOLEN	Postadress	Telefon 08-561 666 00	Expeditionstid
Riddarhustorget 8	Box 2066	Telefax -	08:00–12:00
	103 12 Stockholm	E-post:	13:15–16:00
		hogsta.domstolen@dom.se	
		www.hogstodomstolen.se	

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Hovrätten över Skåne och Blekinges beslut 2021-11-29 i mål Ö 3589-21

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta domstolen ändrar hovrättens beslut, undanröjer tingsrättens tredskodom och visar målet åter till tingsrätten för fortsatt behandling.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

Sunnanväder Equestrian AB har yrkat att Högsta domstolen ska undanröja tingsrättens tredskodom och visa målet åter till tingsrätten.

SKÄL

Frågan i Högsta domstolen

1. Frågan i Högsta domstolen är om det har funnits förutsättningar för tingsrätten att delge ett föreläggande om att avge svaromål vid äventyr av tredskodom med förenklad delgivning genom att skicka föreläggandet och kontrollmeddelandet till en e-postadress som tidigare använts i målet.

Bakgrund

2. Svärdsjö Ridklubb ansökte om betalningsföreläggande mot Sunnanväder Equestrian AB och yrkade att bolaget skulle betala 100 000 kr. Beloppet avsåg ett krav som hade uppkommit i samband med ett hästköp.

3. Efter ett misslyckat försök med vanlig delgivning delgavs Sunnanväder betalningsföreläggandet genom särskild delgivning med juridisk person. Till föreläggandet bifogades information om att förenklad delgivning kunde

komma att användas om målet överlämnades till domstol. Av informationen framgick bl.a. att domstolen, vid användande av förenklad delgivning, skickar brev med den handling som ska delges och att domstolen därefter skickar ytterligare ett brev med uppgift om att handlingen har skickats. Det framgick också att det är viktigt att den berörde läser sin post och meddelar domstolen om han eller hon ändrar adress. Däremot fanns ingen information om att e-post kunde komma att användas vid delgivningen.

4. Något bestridande av föreläggandet kom inte in och Kronofogdemyndigheten meddelade utslag i enlighet med ansökan. Sunnanväder ansökte om återvinning och ärendet överlämnades till tingsrätten.

5. Efter att tingsrätten avslagit ett inhibitionsyrkande från Sunnanväder skrev en företrädare för bolaget ett mejl till tingsrätten och frågade bl.a. om beslutet innebar att bolaget inte skulle få sin sak prövad. Tingsrätten svarade på mejlet och förklarade att beslutet bara gällde frågan om inhibition.

6. En månad senare förelade tingsrätten Sunnanväder att inkomma med svaromål vid äventyr av tredskodom. Tingsrätten skickade föreläggandet till Sunnanväder enligt rutinerna för förenklad delgivning. Vid delgivningen användes den e-postadress som företrädaren för bolaget tidigare hade använt för att ställa sin fråga om inhibitionsbeslutets innebörd. Något svar inkom inte och tingsrätten meddelade tredskodom.

7. Sunnanväder klagade i hovrätten över domvilla och gjorde gällande att bolaget inte hade delgetts vare sig betalningsföreläggandet eller föreläggandet från tingsrätten. Bolaget framhöll bl.a. att det inte funnits förutsättningar för tingsrätten att delge föreläggandet med förenklad delgivning via e-post.

8. Hovrätten kom fram till att det inte hade förekommit något rättegångsfel som utgjort domvilla. Avgörande för hovrättens bedömning var att Sunnanväder hade kommunicerat med tingsrätten via e-post under målets

handläggning där. Det hade på grund av detta funnits förutsättningar för tingsrätten att delge föreläggandet via e-post.

När delgivning ska användas

9. Om rätten ska underrätta någon om innehållet i en handling eller om något annat, får det göras genom delgivning. Delgivning ska användas om det är särskilt föreskrivet eller om det med hänsyn till syftet med bestämmelsen om underrättelse framgår att delgivning bör ske, men bör i övrigt användas bara om det är påkallat med hänsyn till omständigheterna. (Se 33 kap. 3 a § rättegångsbalken.)

10. Ett föreläggande att inkomma med svaromål vid äventyr av att tredskodom annars kan meddelas är en sådan underrättelse som ska delges (jfr t.ex. prop. 1990/91:11 s. 53).

Förenklad delgivning

Allmänt om förenklad delgivning

11. Bestämmelser om förenklad delgivning finns i 22–26 §§ delgivningslagen (2010:1932). Sådan delgivning görs genom att myndigheten skickar den handling som ska delges till delgivningsmottagaren och därefter, nästa arbetsdag, ett kontrollmeddelande om att handlingen har skickats. Något bevis på att handlingen har mottagits krävs inte. Förenklad delgivning får användas endast om delgivningsmottagaren har fått del av information om att det delgivningssättet kan komma att användas. Information om förenklad delgivning kan delges genom vanlig delgivning, muntlig delgivning, särskild delgivning med juridisk person eller stämningssmannadelgivning.

12. Om Kronofogdemyndigheten har överlämnat ett mål till tingsrätten efter en ansökan om återvinning och myndigheten har lämnat information om att förenklad delgivning kan komma att användas i tingsrätten, behöver

tingsrätten inte på nytt delge sådan information (se 60 a § lagen, 1990:746, om betalningsföreläggande och handräckning läst tillsammans med 54 § samma lag).

13. Eftersom förenklad delgivning innebär att det inte krävs något bevis för att handlingen har mottagits är det av central betydelse att informationen om förenklad delgivning är tydlig. Det är särskilt viktigt att det av informationen enkelt går att förstå till vilken adress som försändelserna fortsättningsvis kommer att skickas (jfr prop. 2009/10:237 s. 134).

Förenklad delgivning med e-post

14. Vid förenklad delgivning ska handlingen och kontrollmeddelandet skickas till delgivningsmottagarens senast kända adress (se 23 §). När bestämmelserna om förenklad delgivning ursprungligen infördes avsågs med denna adress alltid en postadress. I samband med att den nya delgivningslagen trädde i kraft år 2011 gjordes emellertid regleringen teknikneutral. Detta innebär att den senast kända adressen numera kan utgöras också av en e-postadress. Den som vill använda sig av förenklad delgivning behöver alltså vid sitt ställningstagande till frågan om vilken adress som är den senaste också avgöra vilket kommunikationssätt – vanlig post eller e-post – som ska användas.

15. När det gäller den sist nämnda frågan gavs i förarbetena uttryck för uppfattningen att en handling bör kunna skickas på elektronisk väg bara under förutsättning att parten har anvisat ett sådant överföringssätt (se prop. 2009/10:237 s. 137).

16. Sedan förarbetsuttalandet gjordes har användningen av elektronisk kommunikation blivit alltmer utbredd. Det har lett till att det har utvecklats en rutin bland domstolarna som innebär att e-post normalt används vid förenklad delgivning, om delgivningsmottagaren i målet har kommunicerat med

domstolen på det sättet. Något uttryckligt besked från delgivningsmottagaren om att kontakterna ska ske med e-post brukar i dessa fall inte krävas av domstolarna.

17. Den i domstolarna utvecklade ordningen är förenlig med lagtexten som inte anger annat än att den senast kända adressen ska användas. Om delgivningsmottagaren har använt en viss e-postadress i kommunikation med domstolen, bör det därför ofta finnas förutsättningar att använda den adressen vid förenklad delgivning. Med hänsyn till intresset av att delgivningsmottagaren är klar över vart försändelserna kommer att skickas, måste det emellertid då förutsättas att det av den information som har lämnats framgår att delgivningen kan komma att ske med e-post till en adress som den berörde på något sätt – t.ex. genom att använda den i målet – har lämnat till domstolen.

Bedömningen i detta fall

18. Av handlingarna i målet framgår att Sunnaväder under handläggningen hos Kronofogdemyndigheten har delgetts betalningsföreläggandet samt att bolaget, i samband därmed, också delgetts information om att förenklad delgivning kunde komma att användas i tingsrätten.

19. Av den information som Kronofogdemyndigheten delgav Sunnaväder framgick inte på något sätt att delgivning i fortsättningen kunde komma att ske med användande av e-post (se p. 3). Med hänsyn till det sätt på vilket informationen var utformad hade det – för att förenklad delgivning med e-post skulle kunna användas – krävts att Sunnaväder på ett tydligt sätt gett uttryck för att bolaget önskade att den förenklade delgivningen skulle ske på det sättet. Enbart det förhållandet att en företrädare för Sunnaväder har använt e-post för att ställa en fråga till tingsrätten är i det avseendet inte tillräckligt.

20. Följaktligen har det inte funnits förutsättningar för tingsrätten att använda e-post för att delge föreläggandet med förenklad delgivning. Det har inte visats att Sunnanväder ändå tagit del av föreläggandet. Tredskodom skulle därför inte ha meddelats. Handläggningen vid tingsrätten har innefattat ett sådant rättegångsfel att tredskodomen ska undanröjas och målet visas åter till tingsrätten för fortsatt handläggning.

I avgörandet har deltagit justitieråden Anders Eka, Agneta Bäcklund, Stefan Johansson, Petter Asp (referent) och Johan Danelius
Föredragande har varit justitiesekreteraren Karin Lundqvist